

УДК: 372.881.1 (575.2) (04)

*Батыркулова Миргүл Бекмурзаевна,
Кыргыз билим берүү академиясы,
аспирант,
Кыргыз Республикасы, Бишкек шаары*

**ЭЛЕКТРОНДУК ОКУУ КИТЕПТЕРИ – ЗАМАНБАП
ПЕДАГОГИКАНЫН МААНИЛҮҮ КУРАЛЫ**

*Батыркулова Миргүл Бекмурзаевна,
аспирант,
Кыргызская академия образования,
Кыргызская Республика, город Бишкек*

**ЭЛЕКТРОННЫЕ УЧЕБНИКИ – ВАЖНЫЙ ИНСТРУМЕНТ
СОВРЕМЕННОЙ ПЕДАГОГИКИ**

*Batyrkulova Mirgul Bekmurzaevna,
Postgraduate Student,
Kyrgyz Academy of Education,
Kyrgyz Republic, Bishkek city*

**ELECTRONIC TEXTBOOKS – AN IMPORTANT TOOL
OF MODERN PEDAGOGY**

Аннотация: Бул илимий макалада заманбап педагогикадагы электрондук окуу китептеринин орду жана алардын билим берүү процессиндеги мааниси каралат. Электрондук окуу китептеринин окутуунун натыйжалуулугун жогорулатууда, окуучулардын кызыгуусун арттырууда жана окутууну индивидуалдаштырууда маанилүү курал экендиги көрсөтүлүү менен катар мультимедиялык мүмкүнчүлүктөр, интерактивдүү тапшырмалар жана жеткиликтүүлүк сыяктуу артыкчылыктарын ачып көрсөтүүгө аракеттер жасалган. Ошондой эле, электрондук окуу китептерин эффективдүү пайдалануу заманбап билим берүүнүн сапатын жогорулатууга жана билим берүүнүн санариптик өнүгүүсүнө өбөлгө түзүп жаткандыгы көрсөтүлгөн.

Аннотация: В данной научной статье рассматриваются место и значение электронных учебников в современной педагогике и образовательном процессе. Отмечается, что электронные учебники являются важным инструментом повышения эффективности обучения, стимулирования интереса учащихся и индивидуализации учебного процесса. Предпринята попытка раскрыть их преимущества, такие как мультимедийные возможности, интерактивные задания и доступность. Кроме того, показано, что

эффективное использование электронных учебников способствует повышению качества современного образования и стимулирует цифровое развитие образовательной системы.

Annotation: *This scientific article examines the role and significance of electronic textbooks in modern pedagogy and the educational process. Electronic textbooks are highlighted as an important tool for increasing the effectiveness of learning, enhancing students' motivation, and individualizing the educational process. The article attempts to reveal their advantages, such as multimedia capabilities, interactive tasks, and accessibility. In addition, it is shown that the effective use of electronic textbooks contributes to improving the quality of modern education and promotes the digital development of the educational system.*

Түйүндүү сөздөр: *электрондук окуу китептери, заманбап педагогика, санариптик билим берүү, интерактивдүү окутуу, салттуу ыкмалар, мультимедиа, натыйжалуулук, методикалык негиздер, санариптик компетенттүүлүк.*

Ключевые слова: *электронные учебники, современная педагогика, цифровое образование, интерактивное обучение, традиционные методы, мультимедиа, эффективность, методическая основа, цифровая компетентность.*

Key words: *electronic textbooks, modern pedagogy, digital education, interactive learning, traditional method, multimedia, effectiveness, methodological basis, digital competence.*

Киришүү. Учурда билим берүү чөйрөсүндө заманбап педагогикалык ыкмаларды, инновациялык технологияларды жана санариптик мүмкүнчүлүктөрдү кеңири колдонуу өзгөчө актуалдуу болуп, билим берүүнүн сапатын жогорулатууга салым кошууда. Мындай шарттарда электрондук окуу китептерин түзүү билим берүү тармагында инновациялык кадам катары каралып, окуу процессин заманбап талаптарга ылайыкташтырууга багытталган аракеттер маанилүү ролду ойнойт.

Электрондук окуу куралы аркылуу тил үйрөтүүнүн натыйжалуулугун жогорулатуу заманбап педагогиканын маанилүү маселеси катары каралууда. 12 жылдык билим берүүнүн алкагында Кыргыз Республикасынын жалпы билим берүү уюмдарынын 1-6-класстары, 7-12-класстары үчүн иштелип чыккан «Кыргыз тили» предметтик стандарттарынын «Предметти ресурстук камсыздоого минималдык талаптар» деп аталган 6-бөлүмүндө санариптик технологиялар белгиленип көрсөтүлгөн [1].

Окуучулардын предметтик жана санариптик компетенттүүлүктөрүн кантип калыптандыруу керек? – деген суроо туулат. «Учурда маалымат абдан көп, анын баарын окуучу канча аракет кылса да, өздөштүрүүгө мүмкүнчүлүгү болбойт. Ошондуктан окуу-

чулардын компетенттүүлүгүн калыптандырууну үч багытта кароого болот. Биринчиси – окутуу процессинде баланын турмушуна керектүү материалдарды гана берүү керек. Экинчиси – аны керектүү материалдарды кантип издеп табууга үйрөтүү зарыл. Үчүнчүсү – окуучуларды алган билимин турмушта пайдалана алгандай кылып окутуу» [2, 53]. Кыргыз тили сабагында да бул үч багыт маанилүү болуп эсептелет. Салттуу окуу китептерине салыштырмалуу, электрондук окуу китептери окуучуга да, мугалимге да кеңири мүмкүнчүлүктөрдү сунуштайт. Электрондук окуу китеби – бул санариптик форматта иштелип чыккан, тексттик, аудио жана визуалдык материалдарды камтыган, окуу-тарбия процессин жеңилдетүүгө багытталган окутуу каражаты. Ал салттуу китептен айырмаланып, интерактивдүү элементтерди камтып, окуучунун өз алдынча билим алуусун колдойт. Заманбап педагогикалык теорияда электрондук окуу китептери билим берүүнү индивидуалдаштыруу, окутуунун сапатын жогорулатуу жана жаңы методдорду киргизүү үчүн маанилүү каражат катары каралат. Кыргыз окумуштуусу И.Б. Бекбоев: «Электрондук окуу китеп – бул жөн гана санарип форматтагы материал эмес, ал билимди жаңыча берүү маданиятынын көрсөткүчү. Ар бир санариптик бет артында педагогикалык логика, методикалык тактык

жана эстетикалык жоопкерчилик турушу зарыл» деп белгилейт [3].

Электрондук окуу китептери окуучулардын билимге болгон кызыгуусун жогорулатып, окуу материалын өздөштүрүүнү жеңилдетип, тил үйрөнүү процессин заманбап жана интерактивдүү шарттарга ылайыкташтыруу менен бирге, окуучулардын окууга болгон ынтызарлыгын жана активдүүлүгүн жогорулатуусу менен учурда актуалдуу. Эл аралык изилдөөлөрдүн жыйынтыгы көрсөткөндөй, мындай санариптик ресурстар тил үйрөнүүнүн сапатын жакшыртып, окуучулардын өз алдынча иштөө жөндөмдүүлүктөрүн өнүктүрүүгө жана тилдик компетенттүүлүктү комплекстүү калыптандырууга өбөлгө түзөт [4].

Изилдөөнүн максаты. Электрондук окуу китептеринин билим берүүдө, өзгөчө тил үйрөтүү процессинде ролун жана натыйжалуулугун, санариптик технологияларды колдонуу аркылуу окуунун сапатын жана мотивациясын жогорулатуу мүмкүнчүлүктөрүн жана аны колдонууда кездешкен көйгөйлөрдү аныктоо жана чечүү жолдорун изилдөө.

Изилдөөнүн методдору. Бул изилдөөнүн жүрүшүндө жалпы методдордон сырткары теориялык жана аналитикалык изилдөө, логикалык жана жалпылоо методдору колдонулду.

Негизги мазмуну. Заманбап билим берүүдө санариптик технологиялардын кеңири колдонулушу окуу материалдарын жеткирүү форматтарын, окуучулардын окуу активдүүлүгүн жана мотивациясын жогорулатууда жаңы мүмкүнчүлүктөрдү ачып жаткандыгы талашсыз. Муну менен катар электрондук окуу китептеринин интерактивдүү өзгөчөлүктөрү, окуучулардын окуу процессиндеги кызыгуусун жогорулатып, мотивациясын арттырууда маанилүү ролду ээлейт. Электрондук окутуу дүйнө жүзүндө, билим берүү системасын жаңы маалыматтык-коммуникациялык парадигмага өткөрүүнүн механизми катары каралып келет. Бул тууралуу «e-Learning practices. Cases on Challenges Facing e-Learning and National Development: Institutional Studies and

Practices» аттуу жамааттык монографияда айтылат. Бул китеп 2009-жылы Түркиянын Анадолу университетинин демилгеси менен жарык көргөн. Бул эмгекти жазган авторлордун курамына дүйнөнүн 39 өлкөсүнөн катышкан чет элдик окумуштуулар кирген. Китеп электрондук окутууну Түндүк Африка, Жакынкы Чыгыш жана Чыгыш Европа өлкөлөрүндө өнүктүрүү абалын көзөмөлдөөгө багытталган [5].

Акыркы жылдары санариптик ресурстар кыргыз тилин окутууда да кеңири колдонулуп, окуучуларга жана студенттерге мультимедиялык материалдар, интерактивдүү тапшырмалар жана аудиовизуалдык контент аркылуу окууга активдүү катышуусуна шарт түзүүдө. Бул технологиялар тилдик жөндөмдөрдү, коммуникациялык мүмкүнчүлүктөрдү жана чыгармачылык потенциалды өнүктүрүүгө өбөлгө болуп, билим алуудагы активдүүлүгүн жакшыртат [6]. Санариптик методикалар өлкөдө тил үйрөнүүнүн сапатын жогорулатып, окуучулардын билимге болгон кызыгуусун күчөтүүдө негизги куралдардан болуп саналат. Санариптештирүү доорунда билим берүү технологияларынын ролу замандын талабына жараша түп-тамырынан бери өзгөрүүдө. Санариптик дүйнө окуу процессине мультимедиялык элементтерди, интерактивдүү платформаларды жана электрондук ресурстарды кеңири киргизүү муктаждыгын шарттоодо. Бүгүнкү күндө билим берүү процесси салттуу ыкмалардан тышкары, жаңы технологияга негизделген окутуунун заманбап формаларын талап кылууда. Изилдөөлөр көрсөткөндөй «Санариптик технология мугалимдер менен окуучулардын ролдорун өзгөртүп, тилди окутууну формалдуу жана формалдуу эмес чөйрөдө интеграциялоону талап кылат» (Хүлья Мысыр) [6]. Ал ошондой эле, санариптик сабаттуулук – бул тил үйрөнүүнү ар тараптан колдоочу негизги факторлордун бири экенин баса белгилейт. Санариптик технологиялардын өнүгүшү менен билим берүү процессинде жаңы окутуу куралдарына болгон муктаждык өсүп жатат. Электрондук окуу китептери заманбап билим берүү

чөйрөсүндө окуучулар жана мугалимдер үчүн ар кандай мүмкүнчүлүктөрдү жана артыкчылыктарды сунуштап, окутуунун натыйжалуулугун жогорулатууда өзгөчө роль ойнойт [7]. Электрондук окуу китептеринин тил үйрөнүү процессиндеги ролу маанилүү, алар окуучулардын мотивациясын жана өз алдынча иштөө жөндөмдөрүн жогорулатууга олуттуу салым кошору белгилүү. Электрондук окуу китептери колдонуучуларга интернет же локалдык тармактар аркылуу маалыматка жетүү мүмкүнчүлүгүн берип, түзмөктөргө офлайн режиминде колдонуу үчүн да жүктөлүшү мүмкүн. Бул аларды салттуу, аралыктан жана аралаш окутуу үчүн ыңгайлуу куралга айлантат. Мындан сырткары, малайзиялык изилдөөчү Zainuddin электрондук окуу китептеринин интерактивдүү элементтери жана мультимедиялык мүмкүнчүлүктөрү окуучулардын тил үйрөнүү мотивациясын жогорулатып, окутуу эффективдүү болорун белгилейт [8]. Бул фактылар тилдерди окутууда санариптик технологияларды колдонуу билим берүү системасын заманбап талаптарга ылайыкташтырууда жана тилдик компетенттүүлүктү комплекстүү өнүктүрүүдө маанилүү экенин көрсөтүп турат. Демек, электрондук окуу китептери билим берүү тармагында өзгөчө инновациялык ролду аткарууда. Санарип технологиялардын жардамы менен окуучулар материалдарды ар тараптуу кабыл алып, жеке өз стилинде окуп, өз алдынча иштөө жөндөмдөрүн өстүрөт. Бул өзгөчө ролду сөз көчүрмө маалымат менен салыштырганда жөнгө салынган, методикалык жактан байытылган жана окуучунун керектөөлөрүнө ылайыкташтырылган санариптик ресурстар ойнойт. Ошентип, окутуунун сапатын жогорулатууда электрондук окуу китептердин пайдалуулугу жылдан-жылга өсүүдө жана билим берүү системасынын өнүгүшү үчүн зарыл элементке айланып жатат [9]. Бул ресурстар ар түрдүү маалымат системаларына ыңгайлашып, тез арада интеграцияланат, натыйжада мугалимдер менен окуучулар керектүү материалдарды үзгүлтүксүз жана жеңил жеткиликтүү колдоно алышат. Ошондой эле, электрондук окуу китептерин

жаңыртуу процесси жөнөкөй жана ылдам жүргүзүлөт, андыктан бул китептер дайыма акыркы заманбап маалыматтар менен толукталып турат. Мындай сапат окуучуларга учурдагы билимди жана керектүү маалыматты тез жана сапаттуу алуу мүмкүнчүлүгүн берет, ал эми салттуу басылып чыккан китептер кээде маалыматтардын эскирип калышына дуушар болушу ыктымал. Көптөгөн изилдөөчүлөрдүн көз карашында, электрондук окуу китептердин колдонулушу окуу процессиндеги сапатты жакшыртууга жана окуучулардын окууга болгон туруктуу кызыгуусун камсыздоого көмөк көрсөтөт. Мультимедиялык жана интерактивдүү материалдар тексттик китептерге караганда темаларды так жана түшүнүктүү түшүндүрүүгө, окуучулардын көндүмдөрүн бекемдөөгө жана билимдин системалуу калыптанышына көмөктөшөт. Мисалы, видеосабактар жана анимациялар окуучуга оор темаларды жеңил жана түшүнүктүү кылып берүүдө, ал эми орнотулган тесттер жана практикалык тапшырмалар окуучуларга заматта пикир алышууга жана алынган билимди текшерүүгө мүмкүнчүлүк түзөт. Кыргызстанда мектептерде жана билим берүү мекемелеринде электрондук окуу китептерин түзүү менен колдонуу окуу процессин жакшыртуу багытындагы маанилүү кадамдар болуп саналат. Академиялык изилдөөлөрдө белгиленгендей, электрондук окуу китептердин ийгилиги алардын колдонулууга ыңгайлуулугу жана үзгүлтүксүз жаңыртылуусунда жатат, бул билим берүү сапатын жогорулатууга жана окуу процессинин ийкемдүүлүгүнө салым кошот [11]. Мындан тышкары, мультимедиянын жана интерактивдүүлүктүн интеграциясы окуучулардын окууга болгон кызыгуусун күчөтүп, билимдин узак мөөнөттүү кармалышын камсыздайт [10]. Электрондук окуу китептери заманбап педагогиканын маанилүү каражаттарынын бири болгондуктан, айрым артыкчылыктарына токтоло кетсек алар төмөнкүлөр:

- *Мотивацияны жогорулатуу.* Мультимедиялык элементтер окуучунун кызыгуусун арттырат.

- *Интерактивдүүлүк.* Тест, оюн, видео жана аудио материалдардын интеграциясы билимди бышыктоого жардам берет.

- *Жекече мамиле.* Ар бир окуучу өз темпинде иштеп, тапшырмаларды өз деңгээлине ылайык аткара алат.

- *Жеткиликтүүлүк.* Электрондук окуу китептери интернет аркылуу каалаган жерде жана каалаган убакта колдонулушу мүмкүн. Мындай мүмкүнчүлүктөр билим берүү системасын модернизациялоодо жана дүйнөлүк билим берүү мейкиндигине интеграция болууда чоң роль ойнойт.

Ошол эле учурда электрондук окуу китептерин колдонууда бир катар кыйынчылыктар кездешет:

- *Техникалык чектөөлөр.* Интернеттин туруктуу иштебеши жана жабдуулардын жетишсиздиги.

- *Мугалимдердин даярдыгы.* Көптөгөн мугалимдер электрондук ресурстар менен иштөөгө толук көнө элек.

- *Көңүл бурбоо көйгөйү.* Окуучулар кээде кошумча оюндарга же башка алаксыткан элементтерге бурулуп кетиши мүмкүн.

- *Мазмундун сапаты.* Бардык электрондук окуу китептери сапаттуу жана илимий-методикалык талаптарга жооп бербейт.

Бул көйгөйлөрдү чечүү билим берүү тармагында мамлекеттик деңгээлдеги стратегияларды ишке ашыруу менен аныкталат. Аларга төмөнкүлөрдү белгилеп кетсек ашыкча болбос:

- Мугалимдерди санариптик компетенттүүлүктү өнүктүрүүгө багытталган курстардан өткөрүү;

- Электрондук окуу китептерин педагогикалык жана методикалык принциптерге ылайык иштеп чыгуу;

- Мамлекеттик деңгээлде санариптик билим берүү стратегиясын колдоо;

- Ийгиликтүү тажрыйбаларды жайылтуу жана адаптациялоо.

Кыргыз тили боюнча электрондук окуу китептерин түзүүдө төмөндөгүдөй методикалык, дидактикалык, техникалык, педагогикалык жана психологиялык, эстетикалык жана тилдик талаптарды эске алуу керек.

1. Методикалык талаптар. Электрондук окуу китептери Кыргыз Республикасынын жалпы билим берүү уюмдары үчүн иштелип чыккан «Кыргыз тили» предметтик стандартынын талаптарына жана окуу программаларына толук ылайык келүүгө тийиш. Китептин мазмуну окуучулардын жаш өзгөчөлүктөрүнө, тил үйрөнүү деңгээлине жана коммуникативдик муктаждыктарына ылайык түзүлөт. Мазмундук бирдиктерде тилдин негизги төрт түрдөгү ишмердүүлүгү – угуу, сүйлөө, окуу жана жазуу өз ара байланыштырылып берилет. Ар бир темада окутуунун максаттары, күтүлүүчү натыйжалар жана компетенттүүлүккө жеткирүүчү тапшырмалар так көрсөтүлүүгө тийиш. Интерактивдүү элементтер (диалогдор, видео-сабактар, тесттер, оюн түрүндөгү тапшырмалар) тил үйрөнүүнүн натыйжалуулугун жогорулатууга жана окуучунун активдүү катышуусуна шарт түзөт.

2. Дидактикалык талаптар. Электрондук окуу китеп окуучунун өз алдынча иштөөсүнө, ой жүгүртүүсүнө жана рефлексиясына өбөлгө болууга тийиш. Ар бир бөлүмдөн кийин билимди текшерүүчү жана бекемдөөчү интерактивдүү тапшырмалар, практикалык көнүгүүлөр жана жыйынтыктоочу тесттер камтылышы зарыл. Тапшырмалар компетенттүүлүккө негизделген окутуунун принциптерине ылайык түзүлүп, окуучуларды билимди колдонууга, талдоого жана чыгармачылык менен иштөөгө багыттайт. Окуу материалы түшүнүктүү, системалуу жана логикалык байланышта берилүүгө тийиш.

3. Техникалык талаптар. Электрондук окуу китептер заманбап мультимедиялык элементтерди (аудио, видео, анимация, интерактивдүү тесттер) камтууга тийиш. Китептин программалык форматы ар кандай түзмөктөрдө (компьютер, планшет, смартфон) иштей турган, оффлайн жана онлайн режимдерде колдонууга ыңгайлуу болушу зарыл. Мазмунду жаңыртуу жана толуктоо мүмкүнчүлүгү жөнөкөй жана ылдам жүргүзүлүшү керек. Интерфейс окуучуга түшүнүктүү, көркөм жана колдонууга жеңил болушу сунушталат.

4. *Педагогикалык жана психологиялык талаптар.* Электрондук окуу китеп окуучунун кызыгуусун арттырып, мотивациясын жогорулатууга багытталышы керек. Материалдардын көлөмү окуучунун кабыл алуу мүмкүнчүлүгүнө ылайыктап түзүлөт. Ар бир тапшырма баланын ишмердүүлүгүн активдештирүүгө, чыгармачылык ой жүгүртүүсүн жана баалуулук мамилесин өнүктүрүүгө өбөлгө болууга тийиш.

5. *Эстетикалык жана тилдик талаптар.* Китептин дизайны, түстөрдүн шайкештиги жана графикалык чечими окуучунун көңүлүн алаксытпай, материалды кабыл алууну жеңилдетүүгө багытталат. Мазмундагы тексттер орфографиялык, грамматикалык жана стилистикалык нормаларга так жооп бериши зарыл. Кыргыз тилинин тазалыгы жана маданияты сакталууга тийиш. Электрондук окуу китептеринин түзүлүшү жана мазмуну заманбап окутуунун методикасы менен тыгыз байланышта болушу керек. Бул багытта Ибирайым кызы Айжан (төмөнкүдөй маанилүү ойду белгилейт: «Электрондук окутуунун методикасы – бул заманбап методдордун, коммуникациялык технологиялардын каражаттарын жана мугалимдин заманбап ишмердүүлүгүн камтыган компоненттердин байланышы. Негизги мектептеги электрондук окутуунун методикасынын компоненттери: 1) электрондук окутуунун максаты; 2) электрондук окутуунун мазмуну; 3) электрондук окутуу процесси; 4) электрондук окутуудагы жекече мотивация; 5) электрондук окутуунун коммуникациялык каражаттары; 6) мугалимдин оперативдик ишмердүүлүгү; 7) электрондук окутуудагы баалоо» [12, 25].

Бул аныктама электрондук окуу китептерин түзүүдө методикалык, дидактикалык жана эстетикалык талаптардын өз ара байланышына көңүл буруу зарылдыгын көрсөтөт. Демек, электрондук окуу китеби – бул жөн гана санарип форматтагы материал эмес, ал окутуунун структурасы, методикасы жана педагогикалык логикасынын айкалышы катары каралышы абзел.

Корутунду. Ошентип, электрондук окуу китептери билим берүү процессинде натыйжалуулукту жогорулатып, окуучулардын мотивациясын арттырууда жана окутуунун интерактивдүү формаларын камсыздоодо маанилүү ролду ойнойт. Муну менен катар техникалык чектөөлөр жана методикалык кыйынчылыктар дагы эле өзөктүү маселе бойдон калууда. Демек, электрондук окуу китептерин колдонууда – бул мүмкүнчүлүктөр менен көйгөйлөрдүн айкалышын кездештиребиз. Ошондуктан, бул көйгөйлөр толугу менен чечиле турган болсо, алар билим берүү системасын санариптештирүүнүн негизги факторлорунун бири катары дагы да чоң мааниге ээ болуп, келечекте электрондук окуу китептери билим берүү системасынын маанилүү бөлүгү болуп кала берери талашсыз. Алар билим берүүдө инновациялык жолду ачып, окууну жекече, ийкемдүү жана сапаттуу кыла турган каражат болуп саналат. Мындай ресурстар окуучулардын тил үйрөнүү процессинде активдүү ролду көзөмөлдөп, өз алдынча билим алууга жана ой жүгүртүүгө өбөлгө түзөт. Ошондуктан, электрондук окуу китептердин методикалык жактан жана техникалык жактан өнүктүрүлүшү билим берүү системасын санариптештирүүнүн башкы багыты болуп саналат.

Адабияттар:

1. Окутуу кыргыз тилинде жүргүзүлгөн мектептердин 7-12-класстары үчүн «Кыргыз тили» боюнча предметтик стандарты. – Бишкек, 2025. – 22-бет. <https://kao.kg/%d0%bf%d1%80%d0%b5%d0%b4%d0%bc%>
2. Токтомаматов А.Д. Сабактын максаттары, баалоо жана компетенттүүлүк // Известия Кыргызской академии образования. – Бишкек, 2017. – № 1 (41). – С. 50-55.
3. Бекбоев И.Б. Важные вопросы определения содержания и технологии образования в структуре школьного учебника. – Бишкек, 2004. – 96 с. – С. 42–43.

4. Бекбоев И.Б. Памятка авторам учебника. // - Бишкек: КББА басмасы, 1999. – 32 с. – С. 12.
5. E-Learning Practices: Cases on Challenges Facing e-Learning and National Development: Institutional Studies and Practices. / Edited by U. Demiray. – Eskisehir: Anadolu University, 2009. – 1070 p.
6. Dr. Yad Ram. The Role of Digital Tools in Language Learning and Acquisition. 2025. DOI: <http://doi.org/10.36676/ijrr.v12.i2.1501> e-Learning practices. Cases on Challenges Facing e-Learning and National Development: Institutional Studies and Practices // Edited by U. Demiray. – Eskisehir: Anadolu University, 2009. – 1070 б.
7. Godwin-Jones R. Emerging technologies for language learning: Apps, games, and AI-based tools. Language Learning & Technology. – 2018. – 22(2), – 25-42. <https://www.lltjournal.org>
8. Mısıır, H. Digital literacies and interactive multimedia-enhanced tools for language teaching and learning. International Online Journal of Education and Teaching. – 2018. (IOJET), 5(3). – 514-523. <http://iojet.org/index.php /IOJET/ article/view/ 178/250>
9. Касымалиев М.Ү. Электрондук окуу китеп – заманбап билим берүүнүн маанилүү бөлүгү // Кут Билим газетасы. – Бишкек, 2024. – №15 (1564). – 2-б.
10. Nurkhamimi Zainuddin. Universiti Sains Islam Malaysia. Technology Enhanced Language Learning Research Trends and Practices: A Systematic Review (2020-2022) The Electronic Journal of e-Learning 21. – 2023. (2): – 69-79.
11. Clark, R. C., & Mayer, R. E. E-Learning and the Science of Instruction: Proven Guidelines for Consumers and Designers of Multimedia Learning. Wiley 4, 2016. Anderson, T., & Elloumi, F. Theory and Practice of Online Learning. Athabasca University Press. 2004.
12. Ибирайым кызы Айжан. Мектепте электрондук окутуу методдорунун классификациясы // Известия Кыргызской академии образования. – Бишкек, 2024. – № 1 (62), – С. 23-31.

Рецензиялаган:

*Калдыбаев С.К.,
педагогика илимдеринин доктору, профессор*